

Programski jezik JAVA

PREDAVANJE 6

2019

www.etf.ac.me

Grafičko programiranje: Interfejs I - Događaji

- Programiranje grafičkog interfejsa - određeno događajima (*events*) izvan njega. Pri tome *događaji* dolaze od tastature (pritisci na tipke) i miša (kretanje miša i *klik* određenom tipkom miša).
- Svaki GUI (*graphical user interface*) program strukturiran je kao jedna beskonačna petlja u kojoj se:
  - skupljaju informacije o događajima koji su se desili
  - obavještavaju svi zainteresovani objekti.
- Objekt koji je zainteresovan za neki tip događaja reaguje na njega izvršavanjem određenog dijela koda (neke svoje metode).
- U Javinom programu koji implementira grafičko okruženje imaćemo tri vrste objekata: *izvore* događaja, *oslušivače* i same *događaje*:
- Izvori događaja su komponente grafičkog interfejsa (npr. paneli, dugmad, klizačii, itd.).
- Oslušivači (*listeners*) događaja su objekti koji reaguju na neku vrstu događaja.
- Sami događaji (*events*) su instance određenih klasa.

Oslušivači – Registracija i Implementacija

- Komponenta koja je izvor događaja nekog tipa ima metodu kojom registruje oslušivače.
- Na taj način se ostvaruje veza između izvora i oslušivača i samo će oslušivači koji su registrovani biti obaviješteni o događaju. Opšti oblik metode ovog tipa je:

```
izvorDogađaja.addDogađajListener(objektSlušač)
```

- Klasa koja modeluje oslušivač nekog događaja mora da implementira interfejs listener odgovarajućeg tipa.
- Interfejs deklariše metodu koja će automatski biti pozvana kad se događaj dogodi.
- Pošto je generisanje događaja u potpunosti pod kontrolom korisnika programa ne možemo znati kada će tačno metoda koju objekt-oslušivač definiše biti pozvana.
- Ono što znamo je da će automatski biti pozvane metode svih registrovanih oslušivača.

Primjer 1: JButton

- Klasa `javax.swing.JButton` modeluje grafičku komponentu koja predstavlja dugme.
- Ta komponenta generiše `ActionEvent` (klasa `java.awt.event.ActionEvent`) kojim se definiše *akcija* koju komponenta realizuje.
- U slučaju `JButton` komponente `ActionEvent` će biti generisan svaki put kada kliknemo na dugme.
- Osluškivač za `ActionEvent` mora da implementira interfejs `ActionListener` (u paketu `java.awt.event`) koje definiše smo jednu metodu: `actionPerformed(ActionEvent e)`.
- Ta će metoda automatski biti pozvana kad se klikne na dugme.
- Registracija osluškivača:

```
MyListener listener=....;           //osluškivč ActionEvent-a  
JButton button = new JButton("OK"); // izvor ActionEvent-a  
button.addActionListener(listener); // registracija osluškivača
```

Nastavak...

- Implementacija oslušivača

```
class MyListener implements ActionListener
{
    public void actionPerformed(ActionEvent e)
    {
        // reakcija na klik na dugme ide ovdje
    }
}
```

- Sada će svaki puta kad korisnik klikne na dugme sa labelom "OK" biti pozvana metoda `listener.actionPerformed`.
- Metoda kao argument automatski dobija objekt klase `ActionEvent` koji reprezentuje događaj.
- Programer samo kreira i registruje oslušivač, dok se poziv odgovarajućoj metodi (`actionPerformed`) dešava automatski.

Kompletan Primjer

- Napravimo sada kompletan primjer: program će otvoriti prozor u kome se nalaze tri dugmeta, označena jednom bojom. Klikom na dugme mijenja se boja pozadine prozora.
- Konstruktor za `JButton` uzima kao argument labelu u obliku stringa ili ikonu ili oboje. Na primjer:

```
 JButton yellow = new JButton("Yellow");
```

- Nakon toga button se mora smjestiti na panel pomoću metode `add` koju `JPanel` nasljeđuje iz klase `java.awt.Container` . Na primjer:

```
class ButtonPanel extends JPanel
{
    public ButtonPanel()
    {
        JButton yellow = new JButton("Yellow");
        add(yellow);
    }
}
```

Nastavak...

- Nakon što smo button stavili na panel moramo registrovati njegov osluškivač (`ActionListener`).
- Taj će osluškivač promijeniti boju panela za šta treba imati pristup metodi `setBackground` iz `JPanel` klase.
- Prema tome, treba staviti klasu koja implementira `ActionListener` interfejs unutar klase `ButtonPanel`, jer će ona tada moći dohvatiti sve njene metode.
- Kako klasu nećemo koristiti izvan `ButtonPanel` klase možemo je deklarirati kao privatnu.
- Konačno, registracija osluškivača ima ovaj oblik:

```
// ColorAction implementira ActionListener
ColorAction yellowAction = new ColorAction(Color.YELLOW);
yellow.addActionListener(yellowAction);
```

- Ovdje smo iskoristili klasu `java.awt.Color` koja implementira neke temeljne boje u obliku konstanti.

Program

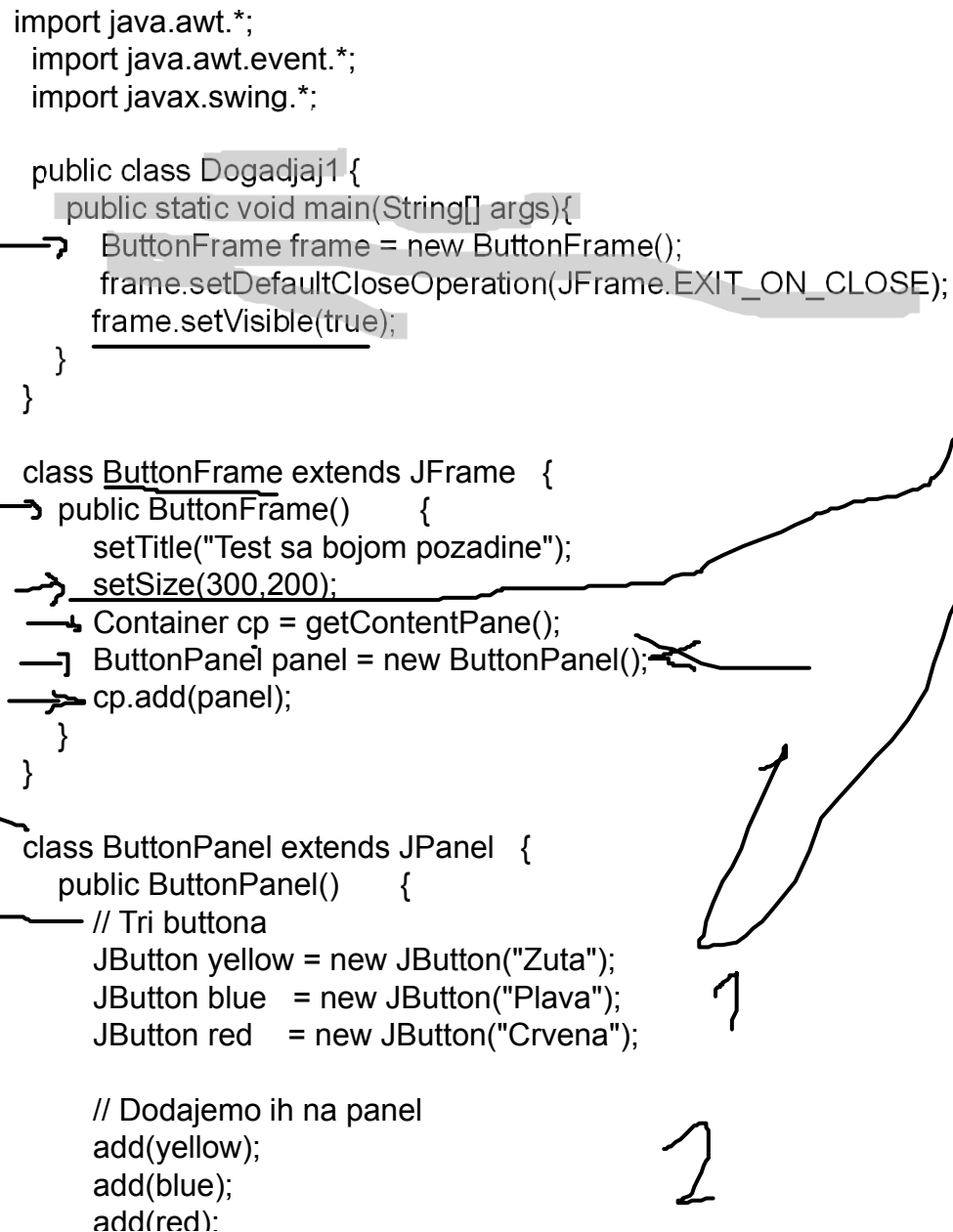
```
import java.awt.*;
import java.awt.event.*;
import javax.swing.*;

public class Dogadjaj1 {
    public static void main(String[] args){
        → ButtonFrame frame = new ButtonFrame();
        frame.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
        frame.setVisible(true);
    }
}

class ButtonFrame extends JFrame {
    → public ButtonFrame() {
        setTitle("Test sa bojom pozadine");
        → setSize(300,200);
        → Container cp = getContentPane();
        → ButtonPanel panel = new ButtonPanel();
        → cp.add(panel);
    }
}

class ButtonPanel extends JPanel {
    public ButtonPanel() {
        // Tri buttona
        JButton yellow = new JButton("Zuta");
        JButton blue = new JButton("Plava");
        JButton red = new JButton("Crvena");

        // Dodajemo ih na panel
        add(yellow);
        add(blue);
        add(red);
    }
}
```


Primjer..

// Kreiramo oslušivače ...

```
ColorAction yellowAction = new ColorAction(Color.YELLOW);  
ColorAction blueAction  = new ColorAction(Color.BLUE);  
ColorAction redAction   = new ColorAction(Color.RED);
```

4

// registrujemo oslušivače

→

```
yellow.addActionListener(yellowAction);  
blue.addActionListener(blueAction);  
red.addActionListener(redAction);  
}
```

5

// Privatna unutrašnja klasa

// Na taj način ColorAction() konstruktor ne mora dobiti
// referencu na JPanel koja bi joj trebala da dohvati
// JPanel.setBackground(background-color)

```
private class ColorAction implements ActionListener
```

3

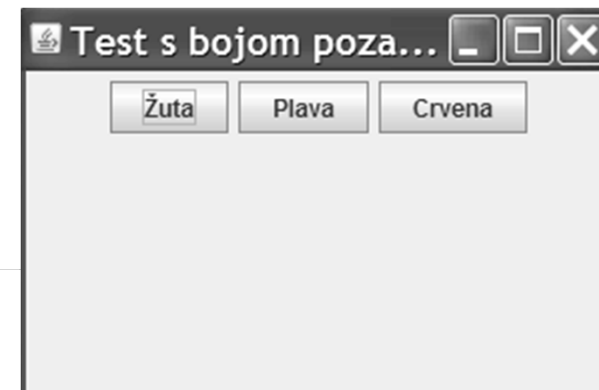
```
{  
    public ColorAction(Color c) { backgroundColor=c; }
```

```
    public void actionPerformed(ActionEvent e) {  
        // metoda iz JComponent klase  
        setBackground(backgroundColor);  
    }
```

6

```
    private Color backgroundColor;  
}
```

```
}
```


Nastavak...

- Prethodni kod možemo pojednostaviti, jer se kreiranje svakog dugmeta sastoji od četiri akcije:
  - Instanciranje JButtona;
  - Dodavanje na panel (add);
  - Konstrukcija ActionListener objekta;
  - Registracija ActionListener objekta.
- Sve to možemo obaviti u jednoj metodi. Nova metoda neka se zove makeButton:

```
void makeButton(String labela, final Color bojaPozadine)
{
    JButton baton = new JButton(labela);
    add(baton);
    baton.addActionListener(new ActionListener()
    {
        public void actionPerformed(ActionEvent e) {
            // metoda iz JComponent klase
            setBackground(bojaPozadine);
        }
    });
    // Referenca baton sada nestaje, ali to nije bitno jer je čuva ButtonPanel
}
```

Nastavak...

- Konstruktor klase `ButtonPanel` sada je vrlo jednostavan:

```
public ButtonPanel()
{
    // Tri buttona
    makeButton("Yellow", Color.YELLOW);
    makeButton("Blue", Color.BLUE);
    makeButton("Red", Color.RED);
}
```

JButton sa ikonicama

- Swing omogućava korišćenje grafičkih ImageIcon objekata na komponentama. Ikona je mala slika koja se postavlja na komponentu - u ovom slučaju 24x24 piksela.
- ImageIcon objekat se može kreirati specifičiranjem naziva datoteke ili grafičkog elementa u konstruktoru klase.
- Sljedeći primjer pokazuje učitavanje ikone iz grafičke datoteke subscribe.gif i kreiranje JButton tastera.

```
ImageIcon load = new ImageIcon("load.gif");  
ImageIcon save = new ImageIcon("save.gif");  
JButton button = new JButton(save);  
JPanel pane = new JPanel();  
pane.add(button);  
add(pane);
```

JButton sa ikonicama - primjer

```
import javax.swing.*;

public class IconFrame extends JFrame {
    JButton load, save, subscribe, unsubscribe;

    public IconFrame() {
        super("Icon Frame");
        JPanel panel = new JPanel();
        ImageIcon loadIcon = new ImageIcon("load.gif");
        ImageIcon saveIcon = new ImageIcon("save.gif");
        ImageIcon subscribeIcon = new ImageIcon("subscribe.gif");
        ImageIcon unsubscribeIcon = new ImageIcon("unsubscribe.gif");
        load = new JButton("Ucitaj", loadIcon);
        save = new JButton("Sacuvaj", saveIcon);
        subscribe = new JButton("Prihvati", subscribeIcon);
        unsubscribe = new JButton("Ponisti", unsubscribeIcon);
        panel.add(load);   panel.add(save);   panel.add(subscribe);   panel.add(unsubscribe);
        add(panel);        pack();
    }

    public static void main(String[] arguments) {
        IconFrame ike = new IconFrame();
        ike.setVisible(true);
        ike.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
    }
}
```

Labele i tekstualna polja

- Labela sadrži tekst, iconu ili oboje.
- Kreiraju se na osnovu JLabel klase, a konstruktori su:
JLabel(String), JLabel(String, int) i JLabel(String, Icon, int).
Komponenta int je uređenje, a definiše način na koji se tekst ili ikona postavljaju u odnosu na oblast koju zauzima prostor pomoću tri statičke promjenljive: LEFT, CENTER, RIGHT klase SwingConstants.
- Sadržaj Labele se može postaviti metodama
setText(String) ili setIcon(Icon).
- Očitavanje se vrši pomoću funkcija getText() i getIcon().
- Primjer kreiranja Labele:
JLabel ime = new JLabel("Ime", SwingConstants.LEFT);
JLabel urlLabel = new JLabel("URL:.", SwingConstants.CENTER);
JLabel dateLabel = new JLabel("Date:.", SwingConstants.RIGHT);

Labele i tekstualna polja

- Tekstualno polje je lokacija na interfejsu na kojoj korisnik može da unosi i ažurira tekst korišćenjem tastature.
- Ova polja se predstavljaju JTextField klasom i može da sadrži SAMO jednu liniju za unos.
- Postoje sljedeći konstruktori za tekstualna polja: JTextField(), JTextField(int)(određene širine), JTextField(String, int).
- Primjer: kreiranje praznog tekstualnog polja koje može da sadrži 60 karaktera i tekstualnog polja iste veličine ali sa inicijalnim tekstom oblika "Ovdje unesite URL ":
JTextField rssUrl = new JTextField(60);
JTextField rssUrl2 = new JTextField("Ovdje unesite URL", 60);
- Metod setText(String) - mijenja tekst, getText()-vraća tekst,

Labele i tekstualna polja

- Polja koja sadrže šifru skrivaju tekst koji korisnik unosi. Definisana su korišćenjem JPasswordField klase. Ona se izvodi iz JTextField klase.
- Sljedećom naredbom kreiraju se polja koja sadrže šifru, pri čemu se kao echo karakter koristi "#"
JPasswordField polje = new JPasswordField(20);
polje.setEchoChar('#.');
- **Regioni koji sadrže tekst:**
  - Polja čiji se sadržaj može mijenjati.
  - Sadrže više od jedne linije teksta.
  - Implementiraju se korišćenjem klase JTextArea.
  - Klasa JTextArea sadrži sljedeće konstruktore:
JTextArea(int, int)-(tačno određeni broj linija i kolona teksta),
JTextArea(String, int, int)-(odgovarajući tekst i broj linija i kolona).
  - Metode: getText(), getSelectedText() i setText().

Labele i tekstualna polja

- Regioni koji sadrže tekst u Swingu ne podrazumijevaju korišćenje vertikalnih i horizontalnih klizača.
- Swing podržava klizače pomoću novog kontejnera JScrollPane i koristi se za čuvanje bilo koje komponente koja se može pomjerati po ekranu.
- Skrolujući panel se pridružuje komponenti u konstruktoru panela:
JScrollPane(Component)- kreira se skrolujući panel sa datom komponentom
JScrollPane(Component, int, int)- sadrži komponentu, vertikalni i horizontalni klizač.
- Klizači se definišu sa statičkim promjenljivim klase definisanim na osnovu interfejsa ScrollPaneConstants.
VERTICAL_SCROLLBAR_ALWAYS,
VERTICAL_SCROLLBAR_AS_NEEDED,
VERTICAL_SCROLLBAR_NEVER
- Isto i za horizontalne klizače.

Labele i tekstualna polja - Primjer

```
import javax.swing.*;

public class Authenticator2 extends JFrame {
    JTextField username = new JTextField(15);
    JPasswordField password = new JPasswordField(15);
    JTextArea comments = new JTextArea(4, 15);
    JButton ok = new JButton("OK");
    JButton cancel = new JButton("Cancel");

    public Authenticator2() {
        super("Account Information");
        setSize(300, 220);
        JPanel pane = new JPanel();
        JLabel usernameLabel = new JLabel("Username: ");
        JLabel passwordLabel = new JLabel("Password: ");
        JLabel commentsLabel = new JLabel("Comments: ");
        comments.setLineWrap(true);
        comments.setWrapStyleWord(true);
        pane.add(usernameLabel);      pane.add(username);
        pane.add(passwordLabel);      pane.add(password);
        pane.add(commentsLabel);
    }
}
```

Labele i tekstualna polja - Primjer

```
JScrollPane scroll = new JScrollPane(comments,  
    ScrollPaneConstants.VERTICAL_SCROLLBAR_ALWAYS,  
    ScrollPaneConstants.HORIZONTAL_SCROLLBAR_NEVER);  
pane.add(scroll);  
pane.add(ok);  
pane.add(cancel);  
add(pane);  
  
}  
  
public static void main(String[] args) {  
    Authenticator2 auth = new Authenticator2();  
    auth.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);  
    auth.setVisible(true);  
}  
}
```

